

**CHEMIEWINKEL
EINDHOVEN
NAM
WATERMONSTERS**

**INFO-KRANT
NATUUR- EN
MILIEUGROEP
DRUNEN**

nr. 3

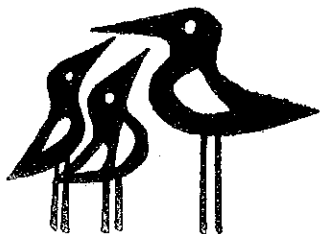
BIJ DE DERDE KRANT.....

Het is weer enkele maanden geleden dat de milieukrant uitkwam. In de laatste krant werd onder andere vermeld dat de gemeente Drunen een tank voor afgewerkte olie zou gaan plaatsen. De ons toegezegde tank moet nog steeds komen en daarom heeft de milieugroep een brief naar de gemeente gestuurd waarin we vragen haast te maken met de plaatsing.

Iets waar de gemeente ons inziens wat minder of liever helemaal geen haast mee hoeft te maken is de aanleg van de vissteiger in de Elshoutse wielen. Omdat deze vissteiger een nog grotere aantasting van het milieu zou betekenen dan reeds heeft plaatsgevonden hebben wij bezwaar aangekend tegen de vergunning benodigd voor de aanleg. Laten we hopen dat de gemeente deze keer gevoeliger blijkt voor de ingediende bezwaarschriften. Het gebied is het waard!!!

Vanwege de waarde van de wielen hebben we de Chemiewinkel Eindhoven wat watermonsters laten nemen en hebben we bij het waterschap gegevens opgevraagd, daarover verder in de krant meer. Het bovenstaande is slechts een greep(je) uit de activiteiten die de afgelopen maanden zijn ontplooid. Voor nadere informatie kan men zich altijd wenden tot de verschillende bestuursleden. Eventuele kopij voor de krant kan worden bezorgd bij Fons van Dijk want ondanks de oproep in de vorige krant is deze krant weer opgebouwd uit artikelen van de hand van het bestuur in plaats van de door u geschreven artikelen die ongetwijfeld al jaren op publicatie liggen te wachten.

z.B.

LEUK OM TE WETEN.....

Planten zijn gevoeliger voor luchtvervuiling dan dieren. Dit komt door hun intensievere gaswisseling. Allerlei planten die zeer gevoelig zijn voor bepaalde verontreinigingen worden tegenwoordig gebruikt in een landelijk meetnet. Bepaalde rassen gladiolen, tabak en zelfs de kleine brandnetel maken er deel van uit. Het agressieve gas Ozon dat vooral gevormd wordt bij fotochemische smogvorming kan ook "plantaardig" worden aangetoond. Dit gas heeft ook het afgelopen jaar weer voor miljoenen schade aangericht, vooral bij de glastuinders in het Westland. De situatie in Brabant is in de zomermaanden niet veel rooskleuriger. De fotochemische smog wordt hier vooral veroorzaakt door een grote uitstoot en stagnerende luchtlagen.

Om weer bij de planten terug te keren, een aardige manier om zwaveldioxide aan te tonen is het ontstaan van teervlekken op bladeren van de esdoorn. Die zwarte plekken worden gevormd door een schimmel die vooral kan toeslaan als het blad van deze algemene boomsoort door luchtvervuiling wordt verzwakt. Als stelregel geldt, hoe meer teervlekken hoe groter de vervuiling door zwaveldioxide.

AGENDA

maart

In maart staan er vier excursies op het programma. Deze zullen op de zondagmorgen plaatsvinden, als vertrektijd wordt 8.00 uur aangehouden. We gaan naar vier verschillende landschapstypen te weten:

- 1) Bos en Zandverstuiving
- 2) Beekdal en Broeklandschap
- 3) Polder
- 4) Houtwallen

Nadere gegevens volgen nog.

april

De heer van Bezooyen organiseert op 13 april een lezing voor de natuurgroep. Zijn lezing zal gaan over de historie en natuurwetenschappelijke waarde van de Loonse- en Drunense duinen. De voornaamste aandacht zal uitgaan naar het ontstaan en het beheer door de eeuwen heen. Deze avond wordt gehouden in het gebouw van de Heemkundekring op de Fellenoord. De avond begint om 20.00 uur. Mocht U problemen hebben met vervoer bel dan 04163-75203 wij proberen dan iets te regelen.

Volgend op deze avond organiseren we op 17 april een wandeling om te gaan bekijken wat op 13 april besproken is.

Op 27 april is er een ledenvergadering om 20.00 uur in de Hoge Braken te Drunen. Noteer deze avond aub. want een wat grotere opkomst dan de vorige keer zou wel prettig zijn.

mei

In het kader van de speciale aandacht die het Noord-Brabants museum reserveert voor de laaglandbeken zal op 28 mei een excursie worden gehouden. We vertrekken op Giersbergen. Nadere informatie volgt.

hop

VERENIGINGSNIEUWS

Joost zal de gemeente manen tot spoed met het plaatsen van een olietank. Deze tank die drie maanden geleden is toegewezen is nog steeds niet geplaatst.

De natuurgroep heeft bezwaar aangekend tegen een invalidenvissteiger bij de Elshoutse Wielen. Het bezwaar spitst zich toe op de volgende punten:

- aantasting van het natuurgebied A.
- de onnut hoge kosten nl. f15000
- de aanwezigheid van een goed alternatief nl. de roeivijer. Dit recreatiegebied is nl. goed te bereiken voor auto's (belangrijk voor invaliden), de steiger past beter in dit recreatiegebied dan in een natuurgebied en het natuurgebied de Elshoutse Wielen wordt gespaard.

Bij de gemeente is aangedrongen op afsluiting van de fietspaden Steegerf en Heidijk voor verkeer. Wij hebben aangeboden om zelf de palen te plaatsen. Misschien weer werk aan de winkel voor de actieploeg!

Er is contact opgenomen met de Gedeputeerde Albert v. Biezen over het oude vuilnisterrein in Drunen. Dit in verband met mogelijke storting van chemisch afval.

De vereniging wil een toeristische fietsroute gaan uitzetten. In deze folder willen we de nadruk leggen op:

- 1) Natuurwaarde
- 2) Historische waarde
- 3) Landschappelijke aspecten.

De route zal lopen via fietspaden. Het is de bedoeling dat de folder verkocht gaat worden via de VVV in Waalwijk, Drunen en Vlijmen en door de plaatselijke campings. We zoeken nog informatie over de historische achtergronden van dit gebied. Als U wat weet, geef dat dan even door aan coördinator Joost v Balkom, Vermeerplantsoen 145 te Drunen. Zijn er mensen die Joost willen helpen, bel dan even.

In het vakantie seizoen gaan we enkele avondwandelingen verzorgen voor vakantiegangers op camping de Klinkaert. Dit worden wandeltochten van ongeveer twee uur voor het hele gezin. Het is de bedoeling een algemeen beeld te scheppen van historie en landschappelijke waarde van dit gebied. Bewustwording van de recreant en het leren zien van bijzonderheden zal voorop staan.

LUCHTVERONTREINIGING IN DRUNEN

De laatste weken komen bij de natuur en milieuvereniging verschillende klachten binnen over een doordringende stank in de lucht. Het vermoeden is dat dit van Lips Koper komt.

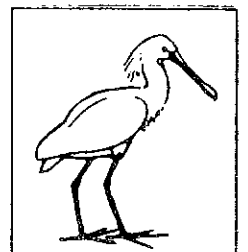
Door meteorologische omstandigheden blijft de stank laag bij de grond hangen. In de week van 7 februari zijn de klachten doorgegeven aan de milieudienst afdeling luchtverontreiniging te s'Hertogenbosch. Hier kunt U zelf ook met Uw klacht terecht, het telefoonnummer is 073-133838.

Na het indienen van de klachten kwam er al snel reactie van de zijde van het provinciehuis. De heer de Kruyf vertelde dat de oorzaak gezocht moest worden bij de walserijen van Lips. Binnen enkele weken zal de nieuwe hinderwetvergunning van Lips door de provincie afgegeven worden. Alleen personen en instanties die bij de ter visie legging bezwaar hebben gemaakt kunnen dan nog bij de Kroon in beroep gaan. In de af te geven hinderwet wordt Lips verplicht oplossingen te zoeken die voornoemde stank moeten voorkomen. Ook dan zal het nog nodig zijn dat de zaak in de gaten wordt gehouden. Wees alert, als u iets waarneemt geef dit dan onmiddellijk door aan de milieudienst of aan de natuur en milieugroep Drunen tel. 75203

NARE ZWEREN

Zoals ongetwijfeld bekend zal zijn staan er achter iedere bra-bander een dikke vijf varkens. Elk varken is goed voor 1600 kg stront per jaar als het beest tenminste zolang het leven wordt gegund. Die varkensstront wordt over de weilanden uitgereden en komt zodoende in het natuurlijk systeem terecht. Het aan het groeivoer toegevoegde koper heeft nu al tot een verdubbeling van het natuurlijk kopergehalte in de bodem geleid. Zoals Wim Sonneveld het over enge plaatjes van nare zweren had in zijn beroemde krokettenscène zo schilderen ecologen plaatjes van aangetaste planten, slachtoffer van het steeds hoger wordende kopergehalte. Hoewel landbouwschade door koper nog niet speelt (uitgezonderd de schapenteelt) laat het natuurlijk milieu voor wie er oog voor heeft allerlei signalen zien. Vooral klaversoorten (belangrijk voor de natuurlijke stikstofbinding) onder vinden reeds bij een relatief laag kopergehalte aanzienlijke schade. Ook vermoedt men erfelijke veranderingen bij een aantal doodgewone grassoorten. Varkensstront is een sluipend gif voor het milieu in plaats van mest.

Voor wie meer over bio-industrie en mestproblematiek wil weten heeft de B.M.F. een publicatie uitgebracht. Deze heet Bio-industrie en is te bestellen door f5,50 over te maken op giro nummer 3309161 t.n.v. de Brabantse Milieufederatie onder vermelding van de titel.

Steun ons werk.

VERONTREINIGING VAN DE ELSHOUTSE WIELEN

Door de massale vissterfte op 4 december van het vorig jaar is de vervuiling van de Elshoutse wielen weer opnieuw in de publieke belangstelling komen te staan. Deze vissterfte werd veroorzaakt door lozing van rioolwater op de sloot die in verbinding staat met de wielen. De heer Horsten, directeur gemeentewerken is in deze ver buiten zijn boekje gegaan. Hij heeft namelijk zonder vergunning van Waterschap "de Dommel" toch de mogelijkheid geopend om rioolwater te lozen. De gemeente zal dan ook door het waterschap berispt worden en daarmee is de zaak voor de gemeente afgedaan. De gevolgen voor het milieu gaan echter veel verder. Naast de hoge kosten die gemaakt zijn naar aanleiding van de gebeurtenissen (brandweer bij de wielen) en de schade voor de visvereniging zijn er namelijk nog een aantal specifieke schades aan het milieu te constateren.

- Massale vissterfte door zuurstofgebrek.
- Aanslag op waterplanten en waterleven
- Behoorlijke verrijking van water en bodem zodat al weer een inbreuk is gemaakt op het natuurlijk evenwicht.

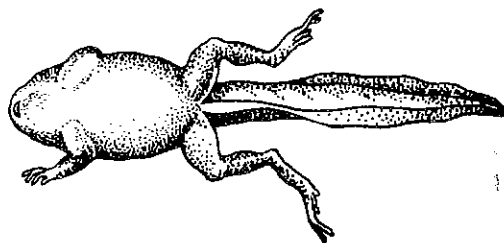
Een duidelijk bewijs dat er aan de mentaliteit van de gemeentelijke bestuurders op het gebied van milieuzaken wel het een en ander schort is de volgende belachelijke uitspraak van Wethouder Klerkx: "Wat maken die paar (!) vissen nou, gemeentelijk belang gaat voor". Alsof een goed milieubeheer geen goede zaak is voor onze gemeente.

Het waterschap heeft op 4 december opdracht gegeven tot het nemen van watermonsters. Wij, als milieugroep Drunen, hebben meteen het verzoek aan Ing. Geuzen gericht ook uitsluitend te krijgen over de resultaten

van de analyses. Half januari ontvingen wij analyseraport 120342. Hieruit bleek dat de monsters zijn onderzocht op organische vervuiling. Dit was voor ons niet voldoende. Wij hebben dan ook de Chemiewinkel Eindhoven verzocht om ook monsters te nemen. Op 24 december hebben ze gemonsterd bij:

- Lips, zandafgraving en puinstort
- Spoorssloot
- Inlaat Elshoutse wielen
- De elshoutse wielen zelf.

Zo gauw de gegevens uit Eindhoven binnen zijn willen we gaan praten met de gemeente, de visvereniging en met de coördinator kleine landschapselementen van Brabants Landschap om te komen tot een goed beheersplan voor dit uniek stukje natuurgebied.

VERSLAG OVER DE VISSSTERFTE DAT WE VAN HET WATERSCHAP GEKREGEN HEBBEN.

Verslag onderzoek met betrekking tot vissterfte in de Elshoutse Wielen.

Op 4 december 1982 om circa 16.00 uur werd via de heer J. Keuninx, opzichter bij het waterschap De Maas- en Diezepolders, bericht ontvangen van een plaatshebbende massale vissterfte in het water van de Elshoutse Wielen. Daar bekend is dat water van de afvoersloot van Lips te Drunen afwatert op de wielen werd verzocht uit die afvoersloot alvast een monster te nemen.

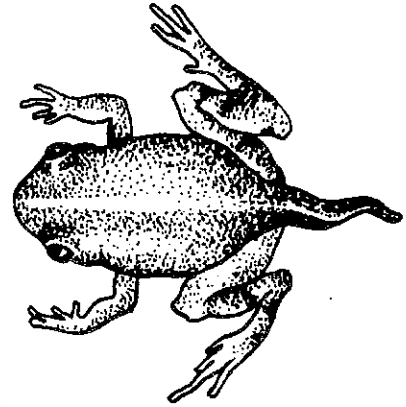
Op 5 december om circa 10.00 uur werd er een onderzoek verricht naar de toestand van de Elshoutse Wielen en van de toevoersloot.

In de wielen was de vissterfte nog gaande. Enkele leden van de hengelsport vereniging de Parelvisseren waren doende om de naar lucht happende vissen in een niet doorstroomde wiel te brengen. Tevens werden dode vissen verzameld. Op verschillende plaatsen in en nabij de Wielen te Elshout en van de afvoersloot afkomstig van Lips werden monsters genomen (zie bijlage 1). Voor de resultaten van het laboratoriumonderzoek zijn verwezen naar analyserapport nr. 120342 (bijlage 2). Uit de resultaten blijkt, dat er sprake is van een vissterfte als gevolg van zuurstoftekort door een relatief grote lozing van organische afvalstoffen. Bij een verdere inspectie van de toevoersloot naar de Elshoutse wielen is op 5 december komen vast te staan, dat er ter hoogte van de Zonnebloemlaan in Drunen, bij droog weer, een overstort in werking was. Naar aanleiding van deze lozing werd er contact opgenomen met de heer C. Horsten, directeur van gemeentewerken Drunen. Deze deelde mede, dat er sedert een week herstelwerkzaamheden werden verricht aan het beton van de ontvangkelder van het aldaar gelegen rioolgemaal. Deze kelder werd geïnspecteerd en bleek inderdaad opnieuw van een pleisterlaag te zijn voorzien. Volgens de heer Horsten werd deze reparatie noodzakelijk geacht vanwege mogelijk instortingsgevaar. De heer Horsten werd verzocht om de lozing, die nog vrijwel een hele week zou dienen te duren, op een technisch verantwoorde wijze te beëindigen op korte termijn. Op maandag 6 december werd bij voortzetting van de werkzaamheden het rioolwater naar een ander rioolstelsel overgepompt, waarmee de lozing van rioolwater via de overstort werd beëindigd.

Van deze kwestie werd o.a. de heer Brands (technische dienst waterschap de Dommel) op de hoogte gebracht met het verzoek om deze zaak met gemeentewerken

Drunen af te handelen. Op 13 december werd het gemaal weer in gebruik genomen.

Het zuurstof gehalte in de wielen was op, 15 december weer redelijk.

JEUGD NATUUR GROEP

Enkele leden van de natuur- en milieuvereniging zijn begonnen om te proberen een jeugdafdeling van de grond te krijgen. Na publicaties in enkele bladen zijn er een tiental reacties binnen gekomen.

Begin januari is de werkgroep voor het eerst bijeen geweest. De milieuwachter van de gemeente was ook aanwezig. Er is gepraat over de organisatie, de hoeveelheid van activiteiten en over de leeftijd van de groep waar men op mikt. Op het eind van de avond is besloten informatie in te gaan winnen bij andere verenigingen zoals in Vlijmen, Waalwijk en Kaatsheuvel. Hierna zal de groep weer bij mekaar komen. De heer Arnold Schut, consulent voor Natuur- en milieueducatie zal daarna uitgenodigd worden om de afronding mee uit te werken. Heeft U nog tijd en interesse om hier mee in te duiken, (maandelijks 1 morgen en 1 avond voorbereiding) neem dan contact op met:

- Henny Groot Antink van Kinsbergenstr. 18
740333

of

- Fons van Dijk v. Speykstr. 13
75203

Van de verdere ontwikkelingen wordt U op de hoogte gehouden.

HUISHOUEDELIJK AFVAL, EEN ZAAK APART.

In Drunen zal in samenwerking met de Brabantse milieufederatie in februari een inleidende cursus worden gegeven over huishoudelijk afval. Deze cursus is bedoeld voor diegenen die geïnteresseerd zijn in de problemen rond het huishoudelijk afval (vuilnisbelten, verkwisting van natuurlijke grondstoffen, te veel wegwerpverpakkingen en milieuvervuiling).

Iedereen kent het vertrouwde beeld van het wekelijks buiten zetten van de vuilniszak. Als vanzelfsprekend verschijnt dan even later de vuilniswagen, en hop, de vuilniszak erin; je hebt er geen omkijken meer naar. Jaar in jaar uit gooit iedereen op deze manier honderden kilo's huishoudelijk afval op deze manier achter zijn rug weg. Wat er verder met dat afval gebeurt is voor de meeste mensen niet zo belangrijk, zolang het maar niet wordt gevonden in zijn of haar achtertuin.

Met deze politiek van "uit het oog, uit het hart" wordt Nederland opgescheept met een enorme berg huishoudelijk afval waar in feite niemand raad mee weet. De gebruikelijke manier van afvalverwerking in de vorm van gecontroleerd storten, open composteren of verbranden zijn verre van goede oplossingen. Hoe zou het dan wel moeten? Tijdens de cursus zal geprobeerd worden hier een antwoord op te geven. De dingen die o.a. aan de orde zullen komen zijn: wat is huishoudelijk afval, wat gebeurt ermee, hoe kan de hoeveelheid afval beperkt worden, welke alternatieven zijn er op dit moment denkbaar, welke invloed kunnen mensen in de eigen omgeving uitoefenen.....etc.

Start van de cursus: begin febr??
 Tijdsduur: een avond per week
 gedurende vijf weken
 Kosten: ±25gulden p.p.

Bent U geïnteresseerd? nadere inlichtingen te krijgen bij

- Fons v Dijk
 v Speykstraat 13
 Drunen
 04163-75203

- Bart de Koning
 Beukenlaan 18
 Waalwijk
 04160-32164

Tussentijds invallen is altijd mogelijk!!!!

NAGEKOMEN BERICHTEN.....

Bein april verschijnt er een extra schrijven over composteren. Dit zal aan alle leden verstrekt worden. Inhoud: hoe wat en waar kan men composteren en zodoende het aanbod van huishoudelijk afval verkleinen. Ook zal er een bouwtekening van een compostbak bijzitten.

In juli willen we een bezoek brengen aan het ooievaarsdorp 't Liesveld als er voldoende deelname is. Wilt u meegaan? Even een briefje naar Postbus 174 5150 AD Drunen of bellen naar 75203.

FUTENONDERZOEK

De natuur en milieuvereniging zal in 1983 deelnemen aan het landelijk onderzoek naar de populatie van de fuut. Uit het Sovon broedvogelproject is gebleken dat vele vogelsoorten algemener of juist zeldzamer waren dan tot op dat moment werd verondersteld. Sommige soorten, zoals de fuut, lijken de laatste jaren enorm toe te nemen. In hoeverre deze toename reël is kan moeilijk achterhaald worden zonder exacte tellingen. Al diegenen die mee willen doen met de futeninventarisatie worden verzocht zich op te geven (telefoon 04163-75203) Zij krijgen zo gauw de kaarten binnen zijn een blok toebedeeld.

Voorjaarswandelingen

Zondag 13 maart: wandeling met als vertrekpunt "De Drie Linden" te Giersbergen. De wandeling voert door de zuidpunt van de Loonse en Drunense duinen. Het accent van deze wandeling zal liggen op de verschillen tussen de droge zandverstuiving en het moerassig beekdal van de Zandlei. Het zal U opvallen dat op zo'n korte afstand van elkaar twee zo verschillende landschapstypen konden ontstaan. Het gebied rond de Zandlei is in deze tijd van het jaar bijzonder nat dus de laarzen aan. De wandeling duurt ongeveer drie uur en begint om 9.00 uur.

Zondag 20 maart: Wandeling met als vertrekpunt de Steegerf. Deze wandeling zal gaan door de prachtige uitgestrekte stuifzand-

gebieden van de Loonse- en Drunense duinen. Dit gebied vormt een van de meest indrukwekkende zandverstuivingen van ons land temeer omdat de Flora zich op een bijzondere manier heeft aangepast aan het altijd bewegende zand. Ook zullen de gevolgen van de steeds toenemende recreatiedruk op deze wandeling aan bod komen. De wandeling duurt ongeveer 2½ uur en begint om 9.00 uur.

Zondag 27 maart: Wandeling bij de Elshoutse wielen. We vertrekken om 9.00 uur bij de korenmolen. Het accent zal liggen op ontlukkende planten-groei in het vroege voorjaar. Met deze wandeling sluiten we onze voorjaarswandelingen af en hopen hierbij uw interesse voor de natuur in onze gebieden te hebben opgewekt. Volgend op de wandelingen organiseert de vereniging een planten-cursus in de maand mei. Te zijner tijd zal nadere informatie verstrekt worden.

Wilt U meer informatie over onze vereniging? Onscontactadres is:
Postbus 174
5150 AD Drunen
Tel. 04163-75203.

!!!!!! BELANGRIJK !!!!!

Zoals U wellicht weet is het adres van de Natuur- en Milieuvereniging Drunen veranderd. We hebben voortaan een echte postbus met een echt nummer. Postbus 174 . Daar hoort ook nog een postcode bij namelijk 5150 AD.

VOORTAAN DUS AL UW CORRESPONDENTIE NAAR:
NATUUR- EN MILIEUVERENIGING
DRUNEN
POSTBUS 174
5150 AD DRUNEN

(is de pagina nu eindelijk vol?)

DAAAAAG